

dék, 8 + 900-nál a 3. árokból kézzel formált edénytöredék, szórványként késő szarmata edénytöredék a leletanyag.

Leletanyag elhelyezése: Arany János Múzeum, Nagykőrös.

DINNYÉS ISTVÁN

137. Gyál, Csárda-rét, 8. lelőhely
(Pest megye) B, Á

A Gyáltól DK-re fekvő Csárda-rét nevű határrészben, az épülő új gázvezeték 5 + 560 – 6 + 00 km szelvényében a megelőző feltárás során összesen 500 m hosszúságban, a 7 m szélességben az altalajig lehumuszolt és megnyesett sávban Árpád-kori és néhány bronzkori objektum foltja jelentkezett.

A gázvezeték ezen a területen keskeny hátú dűnék sorát vágja át, melyek tetején találhatóak – a kutak kivételével – a régészeti jelenségek. A feltehetően Árpád-kori karámokhoz tartozó árokrendszerek és néhány gödör szegényes leletanyaga mellett egy félig földbe mélyedő ház és feltűnően nagyszámú kút került elő. Az egyébként szokásos alaprajzú, az ÉK-i sarokban kerek, tapasztott kemencével fűtött Árpád-kori ház kutatástörténeti jelentőségét nem is annyira a leletanyaga, mint az adja, hogy most sikerült először a folt nyelésétől kezdve a teljes kibontásig nyomon követni és dokumentálni az úgynevezett „nyél” szerepét. A bontás során készített metszeten pontosan lemérhető távolságadatok segítségével Szentgyörgyi Viktor eddigi rekonstrukciós kísérleteit ezúttal egy konkrét gyakorlati példa segítségével sikerült ellenőrizni, s így az általa kidolgozott házrekonstrukciók matematikai képletének helyességét bizonyítani.

A feltárás másik fontos megfigyelése volt, hogy a különböző típusú kutakat (gulya, kút, gémeskút) a domboldal alsó harmadánál, s nem a legmélyebb ponton ásták, hogy elkerüljék az összefolyó felszíni vizek szennyezését. A kutak közül egy gémeskút (ahol a gém és a palánk szerkezetéhez tartozó cölöplyukakat sikerült megfogni), valamint egy jó állapotban konzerválódott fagerendákkal bélelt gulya kút érdemel nagyobb figyelmet.

A feltárás során néhány, jellegzetes leletanyagot alig tartalmazó bronzkori gödör is előkerült.

A feltárt leletanyag és a dokumentáció a területileg illetékes nagykőrösi múzeum gyűjteményébe lesz beletárolva.

DR. SZABÓ GÉZA

138. Gyál, Csárda-rét, 9. lelőhely
(Pest megye) Szk, Sza

A Vecsés–Csepel gázvezeték 7 m széles nyomvonalának 4+950 és 5+350 km szelvényében, a Gyáli-csatorna déli oldalán húzódó vizes rétből kiemelkedő kisebb, agyagos felületű domb északi oldalán két különböző korszak emlékei kerültek elő. A szkíta korhoz (Kr. e. 6–5. század) sorolható 35 objektum nem túlságosan

gazdag leletanyagából említésre méltó az egyik árok alján talált halszálka mintás öntött bronzcsat. A feltárt objektumok nagyobbik része a leletanyag alapján 3–4. századi szarmata településhez tartozik. A szarmata kori objektumok több esetben metszették a korábbi település maradványait.

Az ásatási dokumentáció és a leletanyag a nagykőrösi Arany János Múzeumba kerül.

HEGEDŰS ATTILA – SIMON LÁSZLÓ

139. Gyál, Csárda-rét, 9/A lelőhely
(Pest megye) Sza, Á

A Vecsés–Csepel II. gázvezeték nyomvonalának 5+450–5+650 km szelvényében, a Gyáli-csatorna déli partján húzódó agyagos felületű, a felszínből 2,5–3 m-re kiemelkedő domb északkeleti lejtőjén néhány 3–4. századi szarmata objektum mellett zömében 12–13. századi (késő Árpád-kori) telepmaradványok (2, kemencével ellátott téglalap alakú földbe mélyített ház, árkok és vermek) kerültek elő.

Az ásatás dokumentációját és a leletanyagot a nagykőrösi Arany János Múzeum őrzi.

HEGEDŰS ATTILA – SIMON LÁSZLÓ

140. Gyál, 13. lelőhely
(Pest megye) Á

A Gyáltól DK-re fekvő határrészben, az épülő új gázvezeték 6+435–6+455 km szelvényében, a felsőpakonyi kövesúti csomóponttól északra, összesen 20 m hosszúságban, a 7 m szélességben az altalajig lehumuszolt és megnyesett sávban néhány régészeti objektum foltja jelentkezett.

A széles, lapos homokháton lévő lelőhelyen néhány Árpád-kori gödröt bontottunk ki, viszonylag csekély leletanyaggal.

A régészeti leletek és a dokumentáció a területileg illetékes nagykőrösi múzeum gyűjteményébe lesz beletárolva.

DR. SZABÓ GÉZA

141. Gyál, 14. lelőhely
(Pest megye) I

A Gyáltól DK-re fekvő határrészben, az épülő új gázvezeték 6+150–6+200 km szelvényében, az egykori juhászat déli oldalán az erdőtelepítéskor és a későbbi területrendezések során erősen bolygatott környezetben a felszínen összesen 50 m hosszúságban, a 7 m szélességben az altalajig lehumuszolt és megnyesett sávban néhány régészeti bizonytalan korú objektum foltja jelentkezett. A beásásokból értékelhető leletek nem kerültek elő.

A feltárás dokumentációja a területileg illetékes nagykőrösi múzeum gyűjteményébe lesz beletárolva.

DR. SZABÓ GÉZA